

Liikenne- ja viestintäministeriö
Kirjaamo
PL 31
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi

Dnro LVM/1042/03/2015

Täydentävä lausuntopyyntö hallituksen esityksestä postilain muuttamiseksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt täydentävää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi postilain muuttamisesta. Posti Oy (jäljempänä Posti) lausuu ehdotuksesta seuraavaa.

Posti pitää hyvin tärkeänä, että toimilupajärjestelmän lakkauttamisen yhteydessä postilakiin siirretään nykyisin toimilupaehdoissa oleva velvollisuus postilähetysten merkitsemiseen siten, että ne ovat selkeästi erotettavissa muiden postiyriyten vastaavista lähetyksistä. Vain näin voidaan turvata lähetysten tehokas ja toimiva seurantamahdollisuus eri jakeluverkoissa ja varmistetaan se, että asiakas saa vaivatta tietoonsa kenen jakelemissa kirjelähetykset ovat. Vastaava velvoite on Postin tietojen mukaan yleisesti muidenkin maiden postisääntelyssä.

Posti kannattaa myös nykyisissä toimiluvissa olevan virheellisesti jaettujen postilähetysten palauttamista koskevan velvollisuuden siirtämistä postilakiin. Tämä on erityisen tärkeää, jos lainmuutoksen myötä poistuu nykyisin toimilupaehdoissa ollut velvollisuus järjestää osoitteenmuutos- ja jakelunkeskeytyspalvelu, jonka tavoite on ollut varmistaa kirjelähetysten jakelu oikeaan osoitteeseen. Virheellisesti jaettujen lähetysten palauttaminen tulee järjestää niin, ettei asiakkaille aiheudu siitä kohtuutonta vaivaa. Keräilypisteverkoston on siten oltava riittävän tiheä, jotta kirjelähettyksiä ei palautettaisi helpommin saavutettavissa olevaan yleispalveluntarjoajan postiverkkoon. Myös palautuskuorien käyttäminen edellyttää taajaa keräilypisteiden verkostoa. Virheellisesti jaettujen kirjelähetysten palauttaminen sähköisten palveluiden avulla on uusi ehdotus, jonka vaikutuksia on vaikea arvioida tuntematta tarkemmin ratkaisun sisältöä. Viestinnän luottamuksellisuuden säilyttäminen tulee ottaa huomioon kaikissa toimintamalleissa.

Lausunnolla olevan lakiluonnoksen 41 a ja 43 a §:ssä ehdotetut velvollisuudet eivät ole alalle tulon esteitä, vaan ne ovat välttämättömiä postitoiminnan järjestämisen elementtejä monioperaattoriympäristössä. Jos näitä velvollisuuksia ei enää olisi ja kirjeistä puuttuisi merkintä siitä, kenen jakelemissa ne ovat, postinsaajat eivät voi tietää minkä postiyriyksen puoleen tulisi kääntyä mahdollisissa reklamaatiotilanteissa tai väärin jaettujen kirjeiden suhteen. Ongelma korostuu merkittävästi, jos postiyriyksillä ei ole velvollisuutta osoitteenmuutos- ja jakelunkeskeytyspalvelun järjestämiseen. Postinsaajat kääntyisivät ongelmatilanteissa todennäköisimmin Postin puoleen. Väärin jaettuja kirjeitä palautettaisiin Postin jakeluverkkoon, koska Postilla on yleispalveluvelvollisuuden vuoksi tiheä palvelupiste- ja keräilyverkosto. Posti ei kuitenkaan

19.2.2016

Julkinen - Public

myöskään voisi tietää, kenen jakelemia tällaiset kirjeet ovat alun perin olleet. Näiden kirjeiden käsittelystä aiheutuu kustannuksia, jotka tulisi voida periä siltä postiyritykseltä, joka on saanut maksun lähettäjältä, mutta ilman lähetysmerkintöjä tämä ei onnistuisi. Keskeistä Postin kannalta onkin, että yleispalvelun tarjoajalle ei synny velvoitetta huolehtia muiden postiyritysten virheellisesti jakamien lähetysten käsittelystä ilman, että asiasta ja aiheutuvien kustannusten korvaamisesta on sovittu kaupallisina ehdoin operaattoreiden kesken.

Posti kiinnittää vielä huomiota lakiluonnoksen vaikutusarvioinnin yhteydessä osoitteenmuutos- ja jakelunkeskeytyspalvelun järjestämisen osalta todettuun, että postiyritysten tulee järjestää osoitehuolto Posti Oy:n kanssa. Tällaista velvollisuutta ei ole nykyisessä postilaissa. Osoiterekisteriä koskevan 38 §:n mukaan jokaisen postiyrityksen on luovutettava osoiterekisteristään nimi- ja osoitetietoja toisille postiyrityksille, mutta postiyrityksillä ei ole velvollisuutta ostaa toisilta postiyrityksiltä näitä osoitetietoja. Posti huomauttaa myös, että osoitteenmuutoksen voi ilmoittaa Postille maksutta, toisin kuin lakiluonnoksen perusteluissa todetaan.

Posti ehdottaa edelleen samoin kuin 2.11.2015 antamassaan lausunnossa, että lain voimaantulosäännökseen lisättäisiin maininta siitä, ettei 24 a §:n ja 37 §:n mukaisia Viestintäviraston päätöksiä tarvitse tehdä lainmuutoksen vuoksi, vaan Posti Oy:n toimiluvassa olevat ehdot postinumerojärjestelmän ylläpitämisestä sekä toimimisesta Maailman postiliiton nimettynä operaattorina jatkuisivat kunnes Viestintävirasto tekee asiaa koskevan toisensisältöisen päätöksen. Posti katsoo, ettei perustelutekstissä oleva maininta asiasta ole riittävä, sillä nämä velvollisuudet eivät ole yleispalveluntarjoajalla automaattisesti, vaan ne edellyttävät tällä hetkellä toimilupaehtoa ja jatkossa Viestintäviraston päätöstä.

Posti toteaa lopuksi, että lausunnolla olevasta lakiluonnoksen tekstistä puuttuu 67 § ja siihen tehdyt muutokset koskien Tullin oikeuksia, vaikka se mainitaan hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa.

Kunnioitavasti

Posti Oy

Jani Jolkkonen
Johtaja, Postipalvelut